

*Jezus Chrystus praji:
Sym jako swětło na swět přišoł,
zo njeby nchtó, kiž do mnje wěri,
we ćmě wostał. (Jan 12,46)*

Čłowjek wupraji wjele přez słowa, kotrež wón jako symbole wužiwa. Tajkej słowje stej mjez druhim swětło a ćma. Swětło stej potom za časy, w kotrychž so nam derje dže, a ćma za časy, w kotrychž knježi chorosć a strach w našim žiwjenju. Woboje so w našim žiwjenju wotměnja. Znajemy časy, w kotrychž smy spokojni a strowi, ale tež časy poľne problemow a starosćow. Druhdy so nam zda, zo je wjac ćmy hač swětła w našim žiwjenju, ale tež w swěće wokoło nas.

Jezus Chrystus wo sebi praji, zo je wón jako swětło na swět přišoł. Wón móže to prajić, dokelž je w nim Boža lubosć k čłowjekam přišla. Jezus Chrystus njeje jenož Božu lubosć připowědał a na to pokazal, zo Bóh nas přiwza, tež hdyž smy hrěšnicy, ale wón sam je dopokazal Božeje lubosće. Čehodla by Bóh hewak swojeho syna na swět pósłał a dowolił, zo je wón na křížu za naše hrěchi wumrěł?

Ze swojej smjerću je Jezus nas z Bohom wujednał a nam wrota do Božeho kralestwa wotamknył. Z tym je nam nadźiju dał, kotraž dale saha hač naše žiwjenje tu na zemi. Njeje to kaž swětło, kotrež swěći do ćmnošće našeho žiwjenja?

Ale tež w našim žiwjenju tu na zemi je Chrystus naše swětło. Wón nas samych njewostaji. Štož měni, zo je w jeho žiwjenju jenož ćma, tón móže so ke Chrystusej dzeržeć a do njeho wěrić. Wěra do Chrystusa rěka, zo přiwezamy to, štož je Jezus w Božim nadawku nam dobreho přinješ.

S. Albert

Jezus Chrystus, Knjez swěta – postawa na kěrchowje w Hornim Wujězdźe

Foto: T. Malinkowa

Hdyž mam jeno, Jezu, tebje,
Hdyž sy jeno cyle mój,
Da mam dosć, a nochcu sebje
Pytać, ale chcu być twój,
Twoja lubosć njepřestanje,
Twoja swěrnosć njewupadnje:
We tebi mam zboža dosć,
Daj mi we nim wšědnje rosc.

Křesćan Kulman
(1805-1869)

*Hdyž
mam jeno,
Jezu, tebje*

Hdyž mam jeno, Jezu, tebje,
Da wšo druge zapomnju;
Kajki trošt mi schadza z tebje,
Hdyž mje hrěchi tyša tu,
Při tebi nej' rozhněwanje,
Ale lute wujednanje:
Ty maš trošt za hrěšnika,
Hdyž wón k tebi přichadza.

Hdyž mam jeno, Jezu, tebje,
Mam dosć wšeho wjesela;
Njeh so hordy w swěći zjebje,
Njeh sej lóštow požada:
Ja mam twoje krónowanje,
Twoje krwawne křížowanje
Za najlěpše wjesela,
Za najrjeńše dobyća.

Hdyž mam jeno, Jezu, tebje,
Móžu w nocy změrom spać;
Złósć mje žana njezahrjebje,
Njetrjebam so strachować;
Twoje woko na mnje hlada,
Wotečeri zleho hada,
Kotryž skradžu ľakaše
A mi škodzić pytaše.

Hdyž mam jeno, Jezu, tebje,
Što da chcył za swětom stać?
Swět wšón zańdže, dušu zjebje,
Swětne njem'žu sobu wzac;
Twoja prawdosć, twoja radosć,
Twój měř, to je moja žadosć;
To mje tudy zwjesela
A tam wěcnje wozboža!

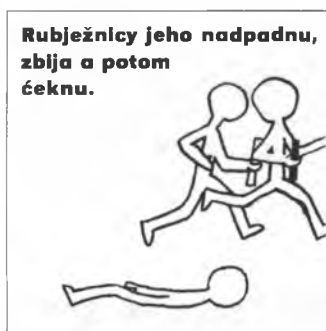

Smilny Samaritan

Raz chcyše wučeny Jezusa pruwować a prašeše so jeho: „Knježe, što dyrbju činić, zo bych sej wěčne žiwjenje zdobył?“ Jezus wotmołwi: „Što steji w zakonu? Što tam čitaš?“ Muž rjekny: „Lubuj Knjeza, swojeho Boha, z cyteje wutroby. A: Lubuj blišeho kaž sebje samoho!“ „Prawje sy wotmołwił“, praji Jezus, „čin tak a budžeš žiwy.“

Wučeny pak njeda měra a prašeše so dale: „Štó pak je mój bliši?“ Na to poča Jezus wo smilnym Samaritanu powědać. Zawěšće stawiznu tež znaješ. Jeli nic, přečitaj sej ju hišće raz pola Lukaša 10, 25-37. Hač drje podobnu situaciju ze swójskeho žiwjenja znaješ?

Sym za tebję comic wo wonej stawiznje přihotowała, kotryž dyrbiš wudospoňić a wumolować. Hakle potom nabywa stawizna na žiwjenju a pisanosći. Tak pokaza na to, zo móže nam Samaritan tež džensa hišće z příkladom być.

Tekst a rysowanka: **Jadwiga**

Wuhódanje křižowki

Štož je křižowku w zašłym čisle prawje wupjelnił, je zhonil mjeno dobročela českich čěkanow a mjeno wot njeho založeného sydlišća. Pytanej mjenje rěkatelj: **Zinzendorf a Ochranow**.

bomby a teror njejsu politiske problemy nihdy rozrisali – atentaty tež nic.

stara mudrosć – tež hdyž stajnje mjenje ludži a politikarjow na nju słuha.

štožkuli so zady tuteho kapitalneho złoštnistwa chowa, wón je demokratiski swět wužadati – wotmołwa njemóže wječba być. štož w tutej hodžinje jenož na wječbu myslí, jedna po logice terora.

štož nětko njepřečela pyta, měł wědžeć, zo je njepřečel stajnje fanatizm – wosebje, hdyž jemu hódtradanje polěkuje.

a měł wědžeć – a to plaći tež za ekstremistiskich předarjow w telewiziji usa – zo nabožina nihdy njepřečelka čłowjeka njeje; chibazo saha za statnej mocu.

štož nětk w kóždym muslimje – abo samo wukrajniku – njepřečela widzi a z nim jako tajkim wobchadza, wopokaza teroristam wulku službu.

tole je hodžina žarowanja a z tym přemyslenja.

naša wotmołwa móže jenož zhromadne pytanje wo wjetšu sprawnosć być.

a sprawnosć wopřija tež chléb.

cyle po zmysle matthiasa claudiusa:

„chléb je, na čimž wšo druge natwarja“

štož nětk po modže dnja – kaž mnohi politikar, komentator a talkshow-mudrač – wo wójnje kulturow řeči, mjelči wótre wo wšědnje rosčacej diwergency mjez chudymi a bohatymi.

a wotewěra terorizmej přichoda wrota a durje.

je trěbne, zo so tomu znepřečiwjamy – zhromadnje.

Said

Awtor Said je prezident P.E.N.-centruma Němska. Wón je 1947 w Teheranje rodženy a bydli wot 1965 w němskim eksilu. Jeho přinošk, wozjewjeny 19. septembra 2001 w „Die Woche“, je do serbsčiny přenjesla Róža Domašcyna. Mały spočatny plsmik na započatku kóždeje linki wotpowěduje němskemu originalnej teksta.

„Wužadani k wujednanju“

Swětowy dzeń modlenja 1. měrcu 2002

Modlenski porjad, kiž lětsa w rukach dźeržimy, přińdže z Rumunskeje. Žony sydom wšelakich konfesijow su jón wudžělali. W Rumunskej přisłuša 87 % wšěch křesćanow rumunsko-ortodoksnej cyrkwi. Stworit zhromadny modlenski porjad bě za zestajerkulke wužadanje. Jenož w mjezsobnej wotewrjenosći, w słučanju na druheho a we wusměrjenju na Boha bě tole móžno. Za ortodoksnu cyrkej je ekumeniske zhromadne džěło poprawom nje-zwučene.

„Wužadani k wujednanju“ – pod tutym heslom přeprašuja nas rumunske žony na modlenje. W 180 krajach na swěće so přeni pjatk w měrcu samsne kemše swětowego dnja modlenja swjeća. Wšudže přeprašuja žony wšelakich konfesijow na tutón dzeń zhromadnosće. Kóžda wosada zarjaduje so do rječaza tych, kiž poselstwo a naležnosće žonow z Rumunskeje po wšem swěće wozjewja. Dajće so tež wy wot rumunskich křesćanow na tutón dzeń modlenja we wašej wosadze přeprašujće.

Wujednanje je kluč k přežiwjenju w swěće, kiž je poľny katastrofow a wójnow, w kotrymž pobrachujetej mjezsobne zrozumjenje a toleranca. Dajće nam tohodla z cyteje wutroby so modlić za wujednanje.

A. Albertowa

Ewangelska srjedźna šula w Bukecach?

Ewangelske šulske towarstwo we wokrjesu Budyšin z. t. prócuje so hižo dlěši čas wo přewzaće Bukečanskeje srjedźneje šule do swojeho nošerstwa. We wosadze samej je so wutworit džěłowy wuběrk pod nawodom fararja Haenchena. Dotal wjedźechu so jednanja z kultusowym ministerstwom, z regionalnym šulskim zarjadam, z krajnoradnym zarjadam a ze wšelakimi cyrkwinskimi zarjadami. Dokelž je šula w swojim dalšim wobstaću wohrožena, zasadźuje so tež komuna synlje za zdźerženje šule. 6. februara ma so přewjesć staršiska zhromadźizna we Wjesnej hospodze, zo by so zwěsćit zajim staršich na dalewjedženju šule w cyrkwiskim nošerstwe.

Po statnych zakonjach dyrbi swobodny nošer štyri lěta wšitke wudawki za wobhospodarjenje šule a za mzdy wučerjow sam njesć. Jeničke wuwzaće je, hdyž so přewza šula, kotraž je w šulskim planowanju wokrjesa zapisana, štož drje so za Bukecy poradzi. W tutym padže by kultusowe ministerstwo móhło šulu wot prěnjeho dnja spěchować a nošerske towarstwo by přewzało wučerjow a šulerjow. Wěsta čěza leži w tym, zo je jenož snadny džěl wučerjow w cyrkwi. Za wosadneho fararja budže tuž wulke wužadnje, Bože słowo šulerjam a wučerjam tak wozjewjeć, zo rostu dobre plody. Hač do 1. awgusta ma pak so hišće

na tójšto wotewrjenych prašenjow wotmołwić. Budžeja starši zwólniwi šulski pjenjow płaćić? Spjelni šulske twarjenje wšitke statne předpisy? Přiwzaja wučerjo pedagogiski koncept towarstwa? Dosahaja statne přiražki a šulske pjenjezy za financowanje šule?

Po dotalnych předstawach ma so tež serbska problematika we wučbje wobkedźbować. Na kajke wašnje měto so tole stać, njeje hišće wěste. By pak jara derje było, hdy by so podawała serbsčina a hdy bychy so zaprijeli bohate serbske stawizny wosady. Ze serbskeho stejišća móže so přede-

Šula w Bukecach – nastanje tu ewangelska srjedźna šula?

Foto: T. Malinkowa

Přeprašenje

Ewangelske šulske towarstwo we wokrjesu Budyšin z. t. přeprašuje wšitkich zajimcow **srjedu, 6. februara, w 19.00 hodž.** na zhromadźiznu do Wjesnej hospody w Bukecach. Předstaji so projekt załoženja ewangelskeje srjedźneje šule w Bukecach. Zdobom budže skladnosć, wo wšěch wotewrjenych prašenjach diskutować.

wzaće Ewangelskeho šulskeho towarstwa witać, dokelž by so snadź poradziło nawjazac na skutkowanje kantora Lodneho,

wučerja Zoby a dalšich, kiž su w swojim času w Bukečanskej šuli spomóžnje za serbstwo skutkowali. Takle by ewangelska šula móhla podpěrać wožiwjenje serbstwa we wuchodnych Budyskich kónčinach. K tomu pak by dalša serbska pomoc trěbna była.

J. Malink

Mysle wo nabožnym słowje k dnjej

Jako wuměnkari wočakuju z wěstym zajimom kóždy ranje serbske nabožne słowo k dnjej, njech je wone katolske abo ewangelske. Wšě su mi mjeztym kaž wšědna potrjeba jenk wazne. Swědča wo wšelakorosci čłowjekow a jich zhladowanja na wobsah wěry. Nic naposledk přinošuju tute rańše słowa k lepšemu zrozumjenju mjez woběmaj cyrkwjomaj našeje domizny. Su z tym skromny přinošk k nuznej ekumennie a dopokaz, zo je něštožkuli zhromadne tola móžne.

Při zahajenju tutech wusyłanjow je drje něchtóžkuli tež skeptisce na přenje spočatki zhladowať. Bě to tola jónkrótny pospyt z lajkami, hdžež mějachu so hakle nazhonjenja zběrać. A nic jeno zamołwitych čěsnjachu prašenja: Kak budže so nowy poskitk wot luda přijimać? Što potom, jeli so wěc nimokuli? Změjemy na dlěšu dobu dosć zwólniwych ludźi, kiž tutu službu swěru na so wozmu? Pječa su tež ludžo, kiž so mikrofonta boja! Njeje to zwažliwa wěc, kóždemu bjez censury swobodnje rěćec dać? Što skónčnje za wšo zamołwitosć přewozmjete?

Myslu, zo nas tute spočatne dwěle a prašenja džens wjac tak jara njepočěžuja. Bohu budž dźak, zo je so namakať a do džens swěrnje wostať kruty zdónk připowědarjow. Smy džě mjeztym nakročili 12. lěto

wobstajnych připowědanjow. Při tym smy samo zapasli woswjećenje 10. róčnicy załoženja. Što wo to! Wažniše je, zo su tute nabožne słowa mjeztym kruty wobstatk programa serbskeho rozhtosa.

Dźakowni měli přeco znowa być tym, kiž tutu njelochku přidatnu prócu zestajenja a připowědanja tekstow zwólniwe na so bjeru. Slucharjo při tym zředka pytnu, kelko džěla za tym tči! Posudžować móža to najlepje čí, kiž maja sami podobnu rolu worať. Předewšěm měli so pasć měnjenja, zo někotrym tajke słowa pozdatnje bjez wšěje prócy do klina padnu. Skerje měto so pomyslić, zo je kóždyžkuli wukon předewšěm wunošk pilnosće a prócy a hakle po mjeńšim podžělu talent. Dla dosć krótko přiměrjeheneho časa je tu wosebje žadane, z mało słowami wjele wuprajic. To zdokonjeć je druhdy hižo hotowe wuměstwo.

Skónčnje pak je zestajenje tajkeho krótkeho přednoška zdobom tež duchowne wobohaćenje za kóždeho rěčnika, hdyž pyta na swoje wašnje dodnić a wotkryć za sebje a druhich hluboki zmysl Božeho słowa.

Měli sebi přeć, zo by tute wusyłanje namakato dale wjac swěrnje slucharjow a zwólniwych připowědarjow. Bóh pak chcyť šćedriwje žohnować wšu sprawnu prócu na tutym waznym polu. **Arnošt Grofa**

Přehlad tuchwilnych rěčnikow ewangelskeho nabožneho słowa k dnjej

Měrana Cušcyna z Budyšina
Arnošt Grofa z Chasowa
Jurij Grofa z Chasowa
Helmut Gros z Džěžnikow
Gabriela Gruhlowa z Budyšina
Manfred Hermaš z Rownoho
dr. Gerhard Herrmann z Rakec
Hanka Chěžnikowa z Cokowa
Elisabeth Kaukalowa z Budyšina
Kurt Latka z Přiwćic
Stefan Malink z Budyšina
Hanka Mikanowa z Budyšina
Katja Neumannec ze Šcijec
Lenka Nowakowa z Rownoho
Angelika Šotčina z Dubrawki
Handrij Wirth z Njeswaćidła
Měrcin Wirth z Budyšina
Hana Wicazowa z Budyšina
Günter Wjenk z Drěwcow

Ernst Albert z Cyžec †

4. januara rozžohnowachu so přiwuzni a wjele přewodžerjow na Michałskim pohrjebnišću w Budyšinje wot Ernsta Alberta z Cyžec. Po doholětnym chorowanju bě wón 28. decembra 2001 doma na ródny statok zemřel.

Njeboćički bě so 12. oktobra 1919 w serbskej burskej swójbje w Cyžecach narodził. Jedin z jeho bratrow, Pawoł Albert, sta so ze znatym serbskim fararjom w Malešecach a pozdžišo w Michałskej wosadze w Budyšinje. Dalši bratr přewza staršiske kubło w Cyžecach. W jeho swójbje a naposledk w swójbje jeho syna je Ernst

Ernst Albert z přiwuznej

Foto: priwatne

Albert, kiž bě nježenjeny wostał, žiwy był. Njeboćički je so za ratarstwo horił, wosebje za zwěrjata. Wójskeho zranjenja dla pak njemožeše čezke džěło wukonjeć a džělaše tohodla w burskim wikowanišću w Małym Wjelkowje. Wjele časa a mocow je domjacej Michałskej wosadze wěnował jako doholětny člon cyrkwinskeho předstejičerstwa, cyrkwinskeho chóra a pozawnoweho chóra. Stajnje bě mjez serbskimi kemšerjami w Michałskej cyrkwi a mjez wobdźělnikami na serbskich cyrkwinskih a kubłanskich dnjach. Hakle w poslednich lětach dyrbeše so strowotnych přičin dla tajkich napinanjow wzdać. Hač do kónca pak bě swěrný čitar Pomhaj Bóh a je, hdyžkuli bě jemu to móžno, rady serbsce rěčať. Z Ernstom Albertom je so minyl posledni serbski kemšer w Budyšinje, kiž njepochadžeše z města, ale ze zafarowanych wsow.

Pohrjebne předowanje zložil sup. Siegfried Albert na Jez. 43,1: „Njeboj so, přetož sym će wumóht; ja sym će z twójim mjenom wołať, ty sy mój.“ W předowanju kaž při rowje wěnowaše njeboćičkemu tež słowa w jeho maćernej rěči. Njeh swěrnemu křescěnj a Serbej Ernstej Albertej wěčne swěťlo swěći.

T.M.

Zeńdženje předsydstwa SET

Předsydstwo Serbskeho ewangelskeho towarstwa wuradžowaše pónđzělu, 21. januara, w Budyšinje. Hłownje zaběraše so z programom lětušeho cyrkwinskeho dnja. Cyrkwinski dzeń so wotměje 8. a 9. junija w Michałskej cyrkwi w Budyšinje. Za sobotnišu zhromadźiznu je přednošk w zwisku z 1000lětnym jubilejom města Budyšina a po tym wjedženje po serbskich slědach na Tuchorskim pohrjebnišću planowane. Njedzělu ma cyrkwinski dzeń po zwučěnym wašnjuzje ze swjedženskimi kemšerami pokročować. Za popołdnišu zhromadźiznu je koncert z chórom Budyšin w Michałskej cyrkwi předwidžany. Knjeni Lenka Thomasowa a knjez Jurij Helgest předstajistaj wotběh koncerta. W nim zaklinča spěwy Jana Krygarja a Jana Kiliana. Prěni raz budže so dotal njeznata twórba K. A. Kocora z ludowymi spěwami předstajić.

Předsydstwo zaběraše so dale z časopisom Pomhaj Bóh. Wotličnje financow za lěto 2001 předleži. Dochody přez dary a přinoški čitarjow su wo 214 hr wyše hač w lěće 2000. Podźěl Zatožby za serbski lud při financowanju wudawkow časopisa leži pola 77 procentow.

Nabožny tydźeń za džěci w lětnich prězdnicach ze wšelakich přičin lětsa njebudže. Přichodne wuradžowanje předsydstwa je planowane za 29. haperleju.

Měrcin Wirth

Farar Miroslav Hloušek 75 lět

Farar Hloušek je nam derje znaty přećel Serbow ze susodneje Českeje. Hižo wjele lět jězdzi k nam na naše cyrkwinske dny a běše z hosćicelom na wulětomaj Serbskeho busa w lětomaj 1978 a 1998. Na cyrkwinski dnju w Njeswaćidle w lěće 1994 je sobu založil Serbske ewangelske towarstwo. W časopisu Pomhaj Bóh namakamy nastawki, kotraž nam tehorunja jeho sympatiju a lubosć k nam Łužiskim Serbam pokazuja.

Bratr Hloušek bě farar Bratskeje Jednoty a je jako tajki wjele lět w Zeleznyh Brodže skutkowať. Bratrska Jednota a bratrowska wosada w Ochranowje stej sej bliskej. Tak je bratr Hloušek hustodosć wopytať wosadu w Ochranowje a je so nad tym radowať, zo wuńdžechu Ochranowske hesta w serbskej rěči. Ale tež na druhim polu ma zwiski do Łužicy. Farar Hloušek je zahority pčolar a tak ma tež kontakty k serbskim pčolarjam.

Na našim wulěće ze Serbskim busom w lěće 1998 je nas witať w swojej ródnej wjesce Vesec pod Kozakowem w Čěskim raju. W njepřewidnych lěsach, horach a skaťach tuteje krajiny wokolo Kalicha namakachu w času napřećiwneje reformacije Čěscy bratřa swój schow. Tam, w swojej domiznje, kotraž je zwjazana ze stawiznami Bratskeje Jednoty, bratr Hloušek ze swojej mandželskej nětke zaso bydli, w chěži, hdžež bě so před 75 lětami narodził.

My přejemy bratřej Hlouškeje k jeho narodninam dnja 9. februara Bože žohnowanje, zo by hišće wjele lět w kruhu swójby žiwy być móht a zo by tež hišće, dołhož jemu to móžno je, k nam do Łužicy jězdził.

Měrcin Wirth

Delnjoserbske spěwarske so přihotuja

Kónc lěta maja wuńć nowe delnjoserbske spěwarske. Wulki džěl manuskripta je Spěchowanske towarstwo za serbsku rěč w cyrkwi do hód 2001 w Budyskim serbskim nakładnistwje wotedať. Nimo kěrlušow w delnjoserbsćinje a w Slepjanskej narěči budu nowe spěwarske tež znate ludowe spěwy wobzahować kaž tež wobšěrne wopisanje jich nastaća w zaštych 400 lětach. Na hłownej zhromadźiznje towarstwa, kiž wotmě so 8. decembra 2001 w Serbskim domje w Choćebuzu, so wosebje na to pokaza, zo změja nowe spěwarske wulki wuznam – nic jenož za serbske kemše, ale za cyľu serbsku kulturu.

Spěchowanske towarstwo za serbsku rěč w cyrkwi ma tuchwilu 25 člonow. Předsyda je Helmut Hupac, serbski farar w Korjenju.

T.M.

Wyši superintendent n. w. Reinhardt Richter a Werner Měškank (wotlěwa) na hłownej zhromadźiznje Spěchowanskeho towarstwa za serbsku rěč w cyrkwi loni 8. decembra w Choćebuzu

Foto: S. Malk

Titul je provokacija

Wo hornjoserbskej antologiji powědkow a basnjow „Žadyn happy-end“, LND Budyšin 2001

To tola nchtó nječita, znajmjeńša nic na wsy, hdyž ma kniha tajke modern nadpismo, młodzi ludžo snano, ale hewak ... Podobny komentar slyšach wo serbsko-jendźelskim titulu noweje knižneje wubrany lyriki a krótkjeje prozy. Njewědžach, što wotmołwić, dokelž běch knihu *Žadyn happy-end* před krótkim runje z dobytcom přečitała. Ale: „Wšěm k woli njej“ nikomu k woli“, tak je pola Radyserba/Wirtha zapísane.

W poslednich lětach nasta tójšto antologijow. Tuta je pjata we wólnym rjedže z ludowymi abo „hišće njeprofesionelnymi“ awtorami. W nim wuńdžechu dotal zběrki *Ze zaštosće do přichoda* (1968), *Lenin a my* (1970), *Censura wot Zejlerja* (1982) a *Cas ryje brózdny* (1993). Teksty nětčišeho zběrnika běchu so zapodali we wšelakich lětach 90tych lět za literarne wubědžowanja Załožby za serbski lud. Wudawačelka Dorothea Šolcina sep hornjoserbskich z wulkeho lónca wupyta a je tematisce zřa-

dowa. Nimo krótkeho předstawa přida tež informatiwny biografiski zapisnik wo zastupjenych 21 awtorkach a 11 awtorach, z kotrehož je wuwidzeć, zo přewahuja najmłódsi, we 80tych lětach rodzeni (14). Powołanja awtorow su wšelakore, „šuler“, „wučomnica“, „ciwi“ abo „student“, wučer abo wučerka, inženjer, referent abo rentnar/ka. Čitajo w zběrniku sej wuwědomiš, zo je kóždy/a awtor/ka swójska wosobina ze swojoraznej powahu, z wěstymi nazhonjenjemi a rozdželnymi strategijemi, žiwjenje přijimowac. Wšako so wšitko w małym wurězku w napisanym wotražuje. Předstajena realita móže byc surrealna fantazija, subtilne wobkedźbowanje wokomika kaž tež situacije abo wopisowanje dopomnjenkow. Nadpadnje wšak, zo pohibuje so tójšto tekstow na runinje sona. Druhdy je perspektiwa, z kotrejež so powěda, njewočakowana. Tak nastawaja hustodosć prozowe abo lyriske komorne kruchi, krótko a slódko. Ščasami zda so,

jako by swět, w antologiji zapopadnjeny, hrajka był. Runje młodzi sej tež z rěču rady hrajkaja. Njebych chcyła teho abo tamnu wosebje wuzběhowac z tym, zo titul wěšteje twórby mjenuju, kiž je so mi wosebje spodobala. Njeh čitar abo čitarka

listujo-čitajo namakataj wosobinske literarne přichilnosće runje tak kaž swójske kritiske wotchilenja. Jeli zo so titula njenabojitaj, wšak jimaj garantuju, zo na kóždy pad rjane čitančka po swojim slódze nadeńdžetaj.

Woprawdže radžene je tež knižne wuhotowanje Joachima Bethmanna. Porno dotalnym kniham rjada so format wonym antologijam „poprawnych“ spisowacelow připodobni. Pismo a papjera podpěrujetej cunjosć tekstow a drobnuške jehlowne rytwy (raděrunki) Sophie Natuschke dopominaja z městnami na pjerkoněžnu lochkosć chinskich grafiskich wutworow.

Christiana Piniekowa

Spomóžna přiručka

Loni je Ludowe nakładnistwo Domowina wudało wuznamnu knihu *Sorbische/Wendische Vereine 1716-1937*. Dr. Siegmund Musiat je zestajił serbske towarstwa a towaršnosće, kotrež su hač do zakaza Domowiny skutkowali we lužicy a zwonka njeje. Dohromady je 293 towarstwow zapisał, započínajo ze *Serbskim předarskim towarstwom* w Lipsku a kónčo z *Verein heimattreuer Wenden in Radibor und Umgebung*. W knize podawaja so informacije wo založenju, wo sobustawstwje a wustawkach, wo stawiznach a skutkowanju towarstwow. Zapísane su tež serbske towarstwa, kotrež wobstajachu w ewangelskich wosadach: *Handrij Zejler* we Łazu, *Jaroměr Imiš* w Hodžiju, *Jutrnica* w Njeswaćidle, *Lipa* w Rakecach, *Lubin* w Budestecach, *Lužica* w Hornjej Hórcce, *Nadžija* w Rakojdach, *Serbske towarstwo a Radosć* w Bukecach, *Statak* w Minakale, *Swěra* w Poršicach, *Swěrnosć* w Slepom, *Zerja* w Hrodžišću, *Palma* w Chwaćicach atd. Dokelž je dr. Musiat tež slědžił za předsydami a za druhimi aktiwnymi čłonami, zetkamy so z wosobami, na kotrychž spominamy džensa hišće z dzakownosću: Jan Grofa, Pawoł Grojlich, Jan Haješ, Pawoł Hajna, Arnošt Lodni, Jurij Šewčik, Korla Wirth, Jan Awgust Zoba a Měrcin Zoba ... Tež na towarstwa, kotrež su ewangelscy fararjo založili za nadregionalne cyrkwinske skutkowanje, so njeje zabyło. Su to *Serbske kandidatske towarstwo 1847*, *Serbska hłowna předarska konferenca 1849*, *Serbske misioniske*

to warstwo 1853 a *Serbske ew.-luth. knihowne towarstwo 1862*, po ličenju w knize čisła 13, 50, 57 a 60. Skutkowanje towarstwow njese žohnowanje hač do džzensnišeho.

Zapísanje towarstwow bě sprócnije džěło. Džesatki knihow, wjele lětnikow Serbskich Nowin a Katolskeho Posoła a mnohe akty je awtor přehladał, zo by nazběrał trěbny material. Zawěsće njebě lochko zestajić ze syly faktow a mjenow manuskript, kotryž wobsahuje 527 knižnych stronow. Nakładnistwo je knihu na wysokim niwowje a jara přehladnje wuhotowalo, tak zo hodži so lochko wužiwać, tež dzakowano mjenowemu a městnemu registrej. Kniha je wušta w němskej rěči, štož špiheluje naše narodne položenje a zdobom zmóžnja němskim zajimcam wužiwanje bjez problemow.

Njemóže hinak byc, hač zo čitarjej wšelake nadpadnje, štož by so móhtlo w dalšim nakładže polěpsic. Zdžěla su so zapísali towarstwa, wo kotrychž njeje wjace znate hač pospyt jich založenja (*Zwjazk serbskich džělačerjow* w Hornjej Hórcce, č. 240) abo kotrež prawdžepodobnje ženje wobstali njejsu (*Serbske towarstwo žonow*

w Budyšinje 1830, č. 6; *Serbske burske towarstwo* w Ketlicach, č. 143). Wšelake towarstwa w ewangelskich kónčinach so zapísali njejsu, dokelž njejsu so Misioniski Posoł, Pomhaj Bóh a Bramborski Casnik konsekwentnje wuhódnoćili (*Serbske bibliske towarstwo*, *Serbske towarstwo knježnow* w Njeswaćidle). Docyła je pytnyć, zo je dr. Musiat wosebje w katolskej kónčinje domjacy. Zapisy wo tamnišich towarstwach su so derje radžili, tež wšelakich informacijow dla, kotrež móžeše awtor při wopisanju stawiznow a skutkowanja přidać. Trochu zamučace je předstajenje starolutherskeho hibanja wokoło Wukrančic (č. 39) a skutkowanja ewangelsko-lutherskich towarstwow (čisła 22, 46, 47). Dokelž njepředleža wo nich hišće dokładne slědženja, wospjetuja so dwělomne hódnoćenja („bekämpften und verunglimpften jeden Demokraten, der für eine Trennung von Schule und Kirche plädierte“, č. 46). Dokładnišo měli so nałožowac pomjenowanja kaž Altlutheraner, Unierter, Evangelisch-Lutherischer abo Kirchengemeinde město Pfarrgemeinde. Rozeznawac ma so tež mjez wonkownym a nutřkownym misionstwom (č. 57). Knize by tyło, hdy by so do wudaća wot wjacorych stronow přehladała. Nětko měli so systematisce zběrać wšitke pokiwy, dodawki a porjedženja, zo bychu so móhli pozdžišo wužiwać.

Dr. Musiatej słyša džak a připóznac, zo je wukonjał pioněrski skutk při wotkryću našich bohatych stawiznow. Přēju knize wjele zajimowanych wužiwarjow w serbskej a němskej lužicy. **Jan Malink**

Bilanca w Budyšinku

Budyšinska wosada je sej předewzała wobnowić cyrkwinski wěžu a zwony. Tole budže po dotalnych wobličenjach 290 000 hr plaćić. To je hoberska suma za mału wosadu z 336 sobustawami. Z nalěca 2001 so za twar pjenjezy zběraja. Na kemšach je so dotal 5 231 hr skladowało, dalše kolekty wunjesechu 3 800 hr. Tež wjele jednotliwych darow je došlo. Cytkowna bilanca je jara zwjeselaca: 21 411 hr hač do 31. decembra 2001. Tak móžemy so nadźijeć, zo zwjedže wosada sama třecinu twarskeje sumy. Dalšu třecinu je krajna cyrkej přilubiła. Nětko so hišće nadźijamy na připrajenje pomnikoškitneho zarjada. Potom móže so započec twarić.

W přerězku je loni na Božich službach kóždy kemšer 12,84 hr do kolekty dał. W Budyšinku je hižo 110 lět z wašnjom, kolekty po kemšach položiť na woltar.

Kurt Latka

Džěcatka, pójće ...

W Budyškej hladarni zwjeselichu so nad žłobikom, kiž běchu Bartske džěci pasilli.

Foto: prywatne

„Dobre ranje, wuspali?“, budžeće prajić. „Hody su nimo.“ Tola nadpismo ma swoje woprawnjenje.

Jedne lěto wobsteji w Bartskej wosadze džěcacy kružk. Wot česenska hač k šulerjej je kóžde džěčo witane. Samo 14lětni so hižo wobdzěllichu. Skupina aktiwnych mačerjow program za wotpowědne sobotniše dopołdno prihotuje. Tak njewadzi, hdyž je něchtó z nawjedowarjow zadžěwany. Wěc tola běži.

K postrowjenju w cyrkwi přińdže přeco „Finchen“, přitulny šlink, kotrehož džěci jara lubuja. Temy dopołdnjow su jara wšelake a přiměrjene počasam a cyrkwiskim swjedzenjam.

Před 1. adventom napaslichu džěci hodowny žłobik. Ze skory nasta hródz za Jezusdžěcatko, z papjerca so wšelake figury wurězachu a so wokoło Marje, Jozefa a žłobika nalěpichu. Pahórkata krajina z palmami, na kotrychž rosčechu město kokosowych worjehow lěsne worješki, scenu wobda. Pozadk tworješe čmowomódre njebjó ze so zybolacymi hwězdami. Wšo so wuběrny hromadže hodžeše. Jenož kamel třoch kralow nochcyše prawje stać a so přeco zaso zwjeze. Najskeje bě čez, kotruž měješe njesć, přewulka.

Tutón rjany žłobik steješe hač do 3. adventa w našej cyrkwi. Potom dowjezech jón w mjenje džěci do hladarnje diakonije na Pfaffowej w Budyšinje. Bě tež najwjetši čas, přetož naša cyrkwiska myška bě hižo někotre lěsne worješki nahrymzała. Hdyž žłobik w foyeru hladarnje nastajich, wostachu stari a sotry zadźiwani stejo a jeho rjanosc wuchwalowachu.

27. decembra dóstach poštu z hladarnje. Staruška wupraji swój džak a mnozy dalši běchu podpísali. Na přichodnym džěcacych kružku zhonja Bartske džěci, kajku radosć su starym ze swojim paslenjom wobradžili.

Ingrid Philipp

Godowne camprowanje w Błotach

Lěcrownož jo se 6. januara, na Tšoch kralow, na namšach hyšći lazowało z godownego tšojenja (godowny cas ga trajo až do końca januara), jo wejsańska množina w znatej małej błošańskej wjasce, na Lipjem, lětosu južo 5. januara camprowała. Se wě, až som jim gronił, až take se njesluša w godownem casu. „Ale ga dejmy pon swěšić?“, su mě pšašali.

Pšecej maju na jsach wšake wugrona, njedostanu wacej kapału abo rumnosć. Kuždy co ten přědny byś. Gaž to tak dalej žo, budu znowa južo w Božej nocy rušowaš abo na šichy pětč hyšći camprowaš, dokulaž njekrydnu wacej kapału abo rumnosć. A to njepotrje fijo jano ten godowny cas a tu množinu w Dolnej Łužycy! Teke druge pšawje njewěže, kak a ga se nałogi pšawje woplěwaju.

Cesceje se na jsach zapustuju w spotnem casu, a to ga jo hyšći šlimnješe. Jo, 40 lět ateistiski DDR-cas jo wjeliku škodu naporat. Teke na serbskem polu. Ale cogodla se žinsa hyšći take stanjo?

Stare serbske nałogi woplěwaš jo jedna dobra tradicija, ale pon teke pšawje, tak ako su to raz naše přědowniki něga gotowali!

Žo ga du žinsa te zapustarje hyšći ku fararjam? **S. Malk**

Přińdźće na zhromadźiznu!

Lětsa kónc měrcy poda so Serbski superintendent Siegfried Albert na wuměnk. Kak móže so džěło mjez ewangelskimi Serbami po tym dale wjesć? Wo tutym prašenju budže so jednac na posedzenju Zwjazkoweje zhromadźizny, kiž wotměje so pjatk, 8. februara, na Michałskej farje w Budyšinje. Zapocatk je w 19.00 hodź. Přeprošeni su wšitcy, kotrymž dalewjedženje džěła mjez ewangelskimi Serbami w sakskej a šleskej cyrkwi na wutrobje leži.

Nowolětnje postrowy

Žohnowane hody a radosć, spokojnosć, měr a Bože žohnowanje do noweho lěta 2002 přejetaj wutrobnje

Jaroslava a Jiří Kalenský z Prahi

Wutrobne postrowy a hodowne přeća redakciji, dopisowarjam a čitarjam sćele čitar z Pólskeje **Grzegorz Szpiła z Krakowa**

Radostny a žohnowany swjedžen Božeho narodženja kaž tež zbožo a žohnowanje w lěće 2002 přeje **Rafał Wiemann z Poznania**

Wulce česćenemu knjezej Serbskemu ewangelskemu superintendentej Siegfriedej Albertej, jeho česćeney swójbe a tež wšitkim lubym ewangelskim Serbam na swjate hodowne dny a do noweho lěta 2002 wjele nanajlěpšich a nanajwutrobnišich přecow sćele w swojim wosobinskim mjenje a tež w mjenje Pólsko-serbskeho towarstwa z Warszawy, Wrocławja, Poznania a Opola
Waš pólski přećel **dr. Zbigniew Gajewski ze Sochaczewa**

Dopomnjenka

Marta z Wuježka dopomina so na swoje džěcatstwo w 20tych lětach, hdyž džěše ze sotru „Fišerke 'z Božoh słowa witajće' prajić“.

Što so za tym chowa?

Fišerka (z mjenom Fišerowa) běše chuda wudowa bjez přiwuznych a susodžinka Marćineju staršeju. Na nježelach a swjatych dnach, hdyž bě Fišerka kemši do Bukec šła, stupachu tři holčki jej naprečo. Džěchu hač na Rabowskec hórku. Tam ju wočakachu. Postrowichu kemšerku-susodžinku ze znatym postrowom. Zhromadnje so do Wuježka nawróčichu.

Njetčeše ničo wjace za tym? Ow ju! Fišerka běše na te postrowjenje prihotowana. Dari holčkam kóždej kusk cokora. Tón cokor holčki stajnje zaso na puć wabješe. Fišerke pak luby postrow džěci duch a wutrobu hrěješe.

Rutha Kunčec

Katolsko-ewangelske spomnjenki (1)

Napismo widžo čitar snano spóznawa, zo k njemu njerěči ewangelski křesćan. Sym po pochodže podjanski Serb. Dobre po lětstotka njemóžu zabyć překwapjacy zaóišc z přrnjeho wopyta ewangelskeho Božeho domu. K tomu su

so mjeztym přidružili dalše nabožne a swětonahladne nazhonjenja a dožiwjenja. Dołho nošu so z wotpohladom, tole napisać. Ale za koho? Nětko powědam to čitarjam Pomhaj Bóh.

Před 55 lětami

Kóžda cyrkej/nabožina kaž kóžde towarstwo za swojich přislušnikow jasne zasady, žadanja a mjezy postaja. Zložuju so na tajkele prawidła běchu mjez katolskimi měšnikami a jednorymi wěriwymi sčasami njesmilnje zasakli, kiž ewangelsku wěru a ewangelski Boží dom za prawej křesćanskej njepřipóznawachu. Tole wubudzi hdys a hdys napjatósce mjez staršimi a dorostom.

Serbske katolske wosady běchu a su kaž kupa, wobdate wot ewangelskich wosadow. W narodnym žiwjenju a skutkowanju běchu hranicy nabožiny snano lédma začuwać. W ratarstwje a w rjemjesle, w hospodarstwje scyła njebě nabožinskich haćenjow abo zadžěwkow. Džěše-li wo młyn abo wo pjekarja, wo šewca abo kowarja, nichtó na nabožinske hranicy njemysleše. A kotry křižerski procesion w katolskich wosadach je hdy byt bjez wupožčenych „ewangelskich koni“? „Našej konjej běštej jutrońčku stajnje mjez křižerjemi w susodnej Ralbičanskej wosadže“, powědaše mi před wjele lětami ewangelski Serb w Trupinje.

Młodžinje zakazane

Katolskej młodžinje běchu wuše styki do ewangelskeho susodstwa móhtrjec zakazane. Přelochko džě móhło so nawjazać a wuwic chutne přecelstwo młodeju čłowjekow wšelakeju wěrywuznaćow. A to by wohrožowało wobstaće abo załoženje katolskeje swójby. Za to je tež tójšto přikladow.

Móžno, zo bě to w někotrejškuli ewangelskej swójby podobne. Za to snano slédowacy přiklad: Serbski pachot z Rakečanskej wosady chcyše Serbowku za mandželsku. W domjacej wokolinje ju njenańdže. W susodnej katolskej wosadže, dokal mějachu jara dobre hospodarske styki, ju njepytaše. Snano derje wědžeše, zo holca njeby so směta na njepodjanskeho wudać. Tuž je sej zhladať serbske ewangelske holičo w „Delanach“, we wsy blisko Wojerec. Wona žona je w swojej nowej domiznje často a dołho w swojej Wojerowskej narodnej drasće chodžiła.

Ale w susodnej Njeswačan wosadže dyrbeše młoda žona po kwasu lédma do noweho domu přišedši so swoju holansku narodnu drastu slec a na wše časy do lódky schować. Jako mi tole rozprawješe, bě jeje dušina bóľ spóznac. Dokelž dalje wuši naju rozmołwu styšeć njemóžachu, zwaži sej tež serbsce rěćec.

Skupina z křižowanym w Njeswačidskej cyrkwi

Foto: J. Maćij

Po pódlanskich pućach

Předewšěm młodych pachotow z podjanskich wsow – rěču dale wo lětach po 2. swětowej wójnje – reje abo swjedenjenje w ewangelskim susodstwje wabjachu. W tymle nastupanju pak bě tole móhtrjec zakazany kraj. Njenapadnje po wokołopućach a po lěsnych pućikach tola hdys a hdys tajnje twochnychmy. Prawje zalubowali smy so na kóncu tola wšitcy zaso doma.

Za młody lud ze srjedzišća katolskich Serbow je džensa samozrozumiwe a ničo tajneho, zo jědu do ewangelskeho Porchowa abo druhdže na reje. A nimamy dobre přikłady nabožnje měšanych mandželstwow, a to samo přikladnych serbskich!

Mějach towarša. Jeho džěd (narodženy 1861) bě za ewangelskim Hornim Wujědom – tehdy wěsće hišće serbskim – wuknył wojnarstwo. Syn bě runje tak wustojny wjesny rjemjeslnik. Wnučkej, mojemu přećelej, bě so njewšědna lačnosť za wědu přinarodžiła. Wobdžiwach znajomosće domizny něhdže 16lětneho, jako jědzechmój k serbskemu runarjej Šońce do Wulkich Ždžarow. Podobnje běchmój kóždu njedželu na kole we wokolinje po puću.

Přeni raz w ewangelskej cyrkwi

Jónu kolesowachmój z přecelom přez Njeswačidło. Tu zaja naju njeskludžomny zajim za tamnišu cyrkej. Džensa wěm, zo wona, we wójnje zničena, tehdy hišće dołho po nowonatwarje njebě. To wonkowne naju tak jara njezajimowaše. Ale kajka je wona nutřka?

We wědomju sedžeše mi kubłanski wliw, zo „ewangelska nabožina žana prawa wěra njeje“. Tuž z wěstym napjatym wočakowanjom do „njepraweho“ Božeho domu kročach. A wotpowědne běše tež překwapjenje: We wotarnišću wuhladach hobersku Božu martru, drjewjany křiž z korpusom skři-

žowaneho. Samsny swjaty křiž, kajkež je mnohe z katolskeje domizny znajach. „A tón je wopačny?“, mi přez hłowu zjědže. Podobny křiž z postawomaj po boku kaž w Njeswačidle hižo tehdy ma džensa wotarniščo w cyrkwi Našeje lubeje knjenje w Budyšinje.

Wot wonoho wopyta w Njeswačan cyrkwi pak hižo wěrić njemóžu, zo ma kóžda nabožina druheho, wosebiteho Boha abo zo je katolska wěra jenička prawa. Su wonkowne wotchilenja tak rozsudne? Njeje jadro wěry měritko za prawosć, přetož „je křesćanske wuznaće wšak měło wšelake formy, ale jenož jedyn wobsah“ (z přednoška studenta teologije Jana Malinka na Serbskim ewangelskim cyrkwinim dnju 1980 w Bukecach).

Wopačny postrow

Pozdžišo, po trochu blišim zeznaću ewangelskich Serbow, je so mi zalubił jich postrow „Pomhaj Bóh“. Katolscy křesćenjo wšak tež praja, zo „z Božej pomocu“ wšitko (pón)dže. Zastupiwiši do domu dalšeho swojeho wjesneho towarša postrowich tam jónu „Pomhaj Bóh“. Ale to běch sej pola přeceloweho nana do črjopka stupiť kaž hišće nihdy a nihdže. Nablaku so zawróciwiši statok wopušćich. Nan swojemu synej, mojemu towaršej, tohodla hišće šwarne lewity čitaše. Njedawno hakle so přecel z džěćacych a młodych lět při zetkance na to dopomni. A što je džensa? Wote mše ci někotre džěci praja „Dobry džěn“ město „Witajće wote mše“, kaž so to w katolskich Serbach słuša. Nutrniše zda so mi ewangelske „Z Božoh' słowa witajće“.

Srb

(Pokročowanje w přichodnym čísle)

Powěšće

Budyšin. W serbskim nakładnistwje je kónč lěta 2001 wušoł druhi zwjazk Spisow Mata Kosyka. Prěni zwjazk předleži z lěta 2000, w cytku je pjeć zwjazkow planowanych. Mato Kosyk (1853–1940), kiž bě z fararjom w Americe, je najwuznamniši basnik Delnich Serbow.

Choćebuz. Z nowym lětom je so dalša WITAJ-pěstowarnja wutworila. Serbske šulske towarstwo je z 1.1.2002 přewzało nošerstwo pěstowarnje „Villa Kunterbunt“ na Lessingowej dróze w Choćebuzu w bliskosći serbskeho gymnazija. Je to pjata pěstowarnja w Delnej Łužicy, w kotrejš so dźěći serbsce kubtaja, a přerňa tajkeho razu w měsće Choćebuzu. Dalše wobsteja w Žylowje, Hochozy, Janšojcach a Wětošowje. Dnja 18. februara so nowa serbska pěstowarnja oficielnje poswjećí.

Budyšin. Na swjedźenju Třoch kralow dožiwi wjac hač 200 přisposlucharjow w cyrkwi Marje a Marty „Hodownu spěwohru“ wot Bjarnata Krawca, předstajenu wot štyrjoch solistow, chórow Serbskeho gymnazija a Serbskeje srjedźneje šule w Radworju a orchestra Serbskeho ludowego ansambla. W mjenje Pětriskeje wosady powita farar Malink přitomnych na započatku w serbskej a němskej rěči. Wopytowarjo mytowachu koncert, kotrehož cytkowny nawod měješe kantor Friedemann Böhme, ze sylnym přikleskom a wužadajom dacapa.

Wojerecy. Pod napismom „Ich gehe nicht in die Kirche, weil ich muss“ wozjewi nowina Lausitzer Rundschau 5. januara wobšěrnny nastawk wo Günteru Wjenku z Drěwcow. W nim so wosebje wuzběhuje angažement G. Wenki za ewangelskich Serbow jako sobustaw předsydstwa SET, rěčnik Słowa k dnjej w serbskim rozhłosu, dopisowar Pomhaj Bóh a cyrkwinski předstejícíer we Łazowskej wosadze.

Pomhaj Bóh časopis ewangelskich Serbow

WUDAWAČELEJ: Serbski wosadny zwjazk, Jerjowa/Heringstr. 15, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z. t., Čornobohska/Czornobohstr. 12, 02625 Budyšin/Bautzen
HŁOWNY REDAKTOR: Superintendent Siegfried Albert, Jerjowa/Heringstraße 15, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591/481280)

ZAMOLWITA REDAKTORKA: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591/600711)

ČIŠĆ: Serbska čišćernja
Postvertriebsnummer: F 13145

ZHOTOWJENJE A ROZŠĚRJENJE: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625 Bautzen

PŘINOŠKI A DARY: Serbske ewangelske towarstwo, Konto-Nr. 1 000 083 167, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 855 500 00

POMHAJ BÓH wuchadza měsacnje. Spěchuje so wot Založby za serbski lud. Lětny abonement plaći 8 eurow.

Rakecy. W starobje 93 lět zemřě 7. januara w Rakecach zaslužbny katolski serbski duchowny arcyměšnik monsignore Jurij Šolta. Njebohi bě so 1908 w Chrósćicach narodžił. Po měšniskej swjećiznje bě z kapłanom w Ralbicach (1935–1940) a w Riesy (1940–1944). Po tym skutkowaše jako farar w Markranstäde (1944–1962) a w Ralbicach (1962–1976), hdžež haješe jara dobre ekumeniske počahy k susodnej Rakečanskej wosadze. Na wuměnk u bě žiwy w Šunowje, zwotkelž dale dušepastyrce skutkowaše. Chowany bu 11. januara w Ralbicach.

Budyšin. Sobotu, 26. januara, zeńdže so na Michałskej farje Zwjazkowa zhromadźizna. Sup. Albert poda rozprawu wo serbskim dźěle w minjenym lěće. Wyši krajnocyrkwinski rada Bretschneider rozloží předstawy cyrkwinskeho wjednistwa wo dalewjedženju dźěla mjez ewangelskimi Serbami po tym, zo so sup. Albert lětsa nalěto na wuměnk poda. Nadrobnišo rozprawjamy w přichodnym čísle.

Žyłow. Na 100. delnjoserbskich kemšach nowišeho časa zapokaza so 27. januara młody Dešnjanski farar Hans-Christoph Schütt do serbskeho wosadneho dźěla w Delnej Łužicy. Rozprawa wo tutym wažnym podawku za Delnich Serbow poda so w přichodnym čísle.

Zbožopřeća

We Vesecu pod Kozákowem w Českej swjeći **farar n. w. Miroslav Hloušek** dnja 9. februara swoje 75. narodniny. K tomu přeje wjele zboža a dźakuje so jemu za přez lětdžesatki hajene swěrne přečelstwo k ewangelskim Serbam předsydstwo Serbskeho ewangelskeho towarstwa. Bóh žohnuj jeho dalši puč žiwjenja.

Dary

W decembru je so darilo za Serbsku superintendenturu 188,50 hr (kolekta serbskeje Božej nocy), 50 hr a 20 hr, za Pomhaj Bóh 200 hr, dwójce 100 hr, 60 hr, 50 hr, 40 hr a 30 hr a za wobnowjenje Michałskej tafle w Budyšinje 250 hr, dwójce 200 hr, trójce 100 hr, 50 hr, 30 hr a 25 hr. Bóh žohnuj dary a darcjelow.

Za wobnowjenje Michałskej tafle je dotal 951,5 eurow (1 865 hr) nahromadženych. Cytkownje plaći wobnowjenje 2 300 eurow (4 500 hr). SET prosy wo dalše dary.

Přeprašujemy

- 02.02. sobota**
14.00 wosadne popoždnyje w Malešecach (sup. Albert)
- 03.02. 2. njedźela do póstneho časa**
10.00 kemše w Budyšinje na Michałskej farje (sup. Albert)
11.45 nutrnosť w rozhłosu (farar Malink)
13.30 kemše z Božim wotkazanjom w Budestecach (sup. Albert)
- 06.02. srjeda**
14.00 wosadne popoždnyje w Minakale (sup. Albert)
- 09.02. sobota**
15.00 wosadne popoždnyje w Hodźiju (sup. Albert)
- 10.02. njedźela do póstneho časa**
9.30 kemše w Barće (sup. Albert)
14.00 wosadne popoždnyje w Njeswačidle (sup. Albert)
- 17.02. 1. njedźela w póstnym času**
11.45 nutrnosť w rozhłosu (sup. Albert)
- 21.02. štwórtk**
14.00 wosadne popoždnyje w Bělej Wodze (sup. Albert)
- 23.02. sobota**
14.00 wosadne popoždnyje w Bukecach (sup. Albert)
- 24.02. 2. njedźela w póstnym času**
14.00 wosadne popoždnyje w Slepom (sup. Albert)
- 27.02. srjeda**
15.00 wosadne popoždnyje we Wochozach (sup. Albert)
- 02.03. sobota**
15.00 ekumeniske zetkanje Serbow w Drježdžanach (sup. Albert)
- 03.03. 3. njedźela w póstnym času**
10.00 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje na Michałskej farje (sup. Albert)
11.45 nutrnosť w rozhłosu (farar Malink)
13.30 kemše w Budestecach (sup. Albert)